

цілей на основі фінансового прогнозу банку, аналіз потенційних ризиків для установи, формулювання та реалізацію стратегії та контроль за впровадженням процесу управління акціонерним капіталом. Досить важливо, щоб стратегія управління акціонерним капіталом банківських установ повністю відповідала його загальному стратегічному плану розвитку. На операційному рівні для реалізації цієї стратегії використовуються конкретні техніки, методи та інструменти. Все це, у підсумку, дає змогу підвищувати ефективність функціонування банківських установ.

Література:

1. Чепелюк Г.М. Стратегічний аналіз та планування розвитку банку в умовах взаємодії з чинниками зовнішнього середовища. Ефективна економіка. 2019. № 5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2019/56.pdf

2. Коваль О.А., Прищенко І.Р. Управління власним капіталом банку. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8367> (дата звернення: 07.12.2023).

Ушенко Н.В., доктор економічних наук, професор
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

Ушенко О.П., магістрант
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЯ НА РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

У Законі України «Про зайнятість населення» «ринок праці» визначається як ринок праці - система правових, соціально-трудових, економічних та організаційних відносин, що виникають між особами, які шукають роботу, працівниками, професійними спілками, роботодавцями та їх організаціями, органами державної влади у сфері задоволення потреби працівників у зайнятості, а роботодавців - у найманні працівників відповідно до законодавства [1].

Ринок праці завжди виступає дзеркальною проекцією соціально-економічних процесів у суспільстві. Повномасштабне вторгнення РФ в Україну зумовила системні кризові процеси у соціальному середовищі для населення країни, які миттєво позначились на функціонуванні ринку праці і мали вираження у масовій міграції населення, зникненні підприємств або їх релокації у більш безпечні регіони, роздумах зайнятих працівників щодо можливостей своєї діяльності у нових умовах ділової активності підприємств. Це у свою чергу обумовило зміни законодавчо-правової бази реалізації соціально-трудових відносин у період воєнного часу, статистичного обліку процесів у сфері зайнятості, появи нових дисбалансів на ринку праці у професійному розрізі, поширення масштабів тіньової зайнятості, пошуку можливостей скорочення персоналу або переведення на неповний робочий день, пошук гнучких форм зайнятості в умовах територіальної віддаленості працівників. В результаті кожен працівник і кожна бізнес-структура мала свою ситуацію, з якої треба знаходити вихід у межах правової бази та індивідуальних спроможностей на фоні потреби одночасної визначеності із майбутніми перспективами ведення бізнесу.

Державне урегулювання особливостей соціально-трудових відносин в умовах воєнного стану було реалізовано через прийняття Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 №2136-IX [2], де обмеження стосуються як працівників, так і роботодавців на вказаний період.

На зареєстрованому ринку праці відбулися зміни у структурі попиту та пропозиції (рис. 1).

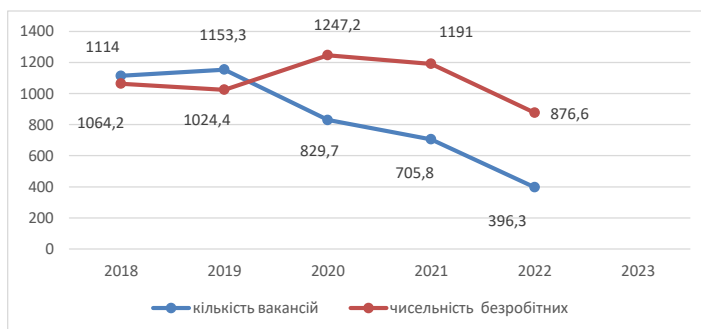

Рис. 1. Кількість вакансій та чисельність безробітних в Україні у 2018-2022 рр.
Джерело: складено авторами за даними Державного центру зайнятості [3]

Проведений аналіз за аналітичними даними Державного центру зайнятості [3] дозволив виявити наступні зміни, зокрема станом на 1.11.2023 р.:

- кількість вакансій була найбільше представлена у Львівській (29,5 тис. од.) та Дніпропетровській (26 тис. од.) областях, м. Києві;

- найбільша чисельність безробітних наявна у Дніпропетровській (41,4 тис. осіб) та Харківській (31,2 тис. осіб) областях;

- у професійному розрізі найбільше вакансій пропонувалося для працевлаштування робітників з обслуговування, експлуатації устаткування та машин (18%), працівників сфери торгівлі та послуг (17%), представників найпростіших професій (15%), кваліфікованих робітників з інструментом (14%), професіоналів (12%), фахівців (11%), службовців та керівників (6%);

- за видами економічної діяльності найбільше вакансій та найбільше безробітних відмічається у сільському господарстві, переробній промисловості, торгівлі та ремонту; незадоволений запит на працівників відмічається в освіті та охороні здоров'я;

- у гендерному розрізі: у загальній кількості зареєстрованих безробітних чоловіки становили –26%, жінки –74%;

- у віковому розрізі: у віці до 35 років - 23% зареєстрованих безробітних, у віці від 35 до 44 років – 29%, у віці від 45 до 55 років – 29%, понад 55 років –19%.

Потреба бути затребуваним на ринку праці фахівців у професійному розрізі спонукає зосереджуватися на робочих спеціальностях та військових спеціальностях, постійно підвищувати свій рівень цифрової грамотності у спеціалізованих напрямках професійного розвитку, володінні іноземними мовами.

Література:

1. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 р. №5067, VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
2. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 №2136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
3. Попит та пропозиція на зареєстрованому ринку праці у січні-жовтні 2023 року. Аналітика та статистика. Інфографіка та публікації / Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analytics/67>